

CÁC YẾU TỐ XÃ HỘI TÁC ĐỘNG ĐẾN Ý ĐỊNH SINH CON Ở VIỆT NAM: GÓC NHÌN TỪ LÝ THUYẾT XÃ HỘI HỌC

CÙ THỊ THANH THÚY^(*)

Tóm tắt: Bài viết này phân tích các yếu tố xã hội tác động đến mức sinh thấp ở Việt Nam dựa trên hướng tiếp cận sinh đẻ như một hành vi xã hội có tính chiến lược. Các nhân tố xã hội được lựa chọn phân tích bao gồm: (1) Giá trị con cái và nguồn lực gia đình; (2) Vị thế xã hội và chiến lược sống; (3) Nhận thức về bình đẳng giới. Việc lựa chọn này dựa trên ba lý thuyết xã hội học chủ đạo được sử dụng trong bài: lựa chọn hợp lý; vị thế và vai trò xã hội; vai trò giới. Các lý thuyết xã hội học này vốn cho phép liên kết các kết quả nghiên cứu ở Việt Nam vào một khung phân tích chung, đồng thời cũng thể hiện một cách tiếp cận mới thông qua việc tích hợp ba khung lý thuyết xã hội học. Phân tích trong bài viết cũng sử dụng mức sinh như chỉ báo kết cục, nhưng trọng tâm là giải thích các nhân tố ảnh hưởng đến lựa chọn sinh con.

Từ khóa: *Bình đẳng giới; Giá trị con cái; Mức sinh; Vị thế xã hội.*

SOCIAL FACTORS INFLUENCING FERTILITY INTENTIONS IN VIETNAM: A SOCIOLOGICAL THEORETICAL PERSPECTIVE

Abstract: This article examines the social determinants of low fertility in Vietnam by approaching childbearing as a form of strategic social behavior. The analysis focuses on three key social factors: (1) the value of children and family resources; (2) social status and life strategies; and (3) perceptions of gender equality. These factors are selected on the basis of three major sociological theories employed in the study: rational choice theory; social status and role theory; gender role theory. These sociological theories inherently allow existing research findings in Vietnam to be integrated into a coherent analytical framework. At the same time, the synthesis of these three theoretical perspectives reflects a novel sociological approach adopted in the article. While fertility levels are used as an outcome indicator, the core emphasis of the analysis is to elucidate the social factors shaping reproductive decision-making.

^(*) Khoa Xã hội học, Trường Đại học Công Đoàn.